

Informacja na temat funkcjonowania nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego na terenie powiatu wodzisławskiego w 2023 roku

Wodzisław Śląski, październik 2024 r.

et
h

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Wodzisławskim w 2023 roku – informacje ogólne	4
2. Opis poszczególnych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej	6
2.1 Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w Zespole Poradni Specjalistycznych w Wodzisławiu Śląskim, ul. 26 Marca 164, 44-300 Wodzisław Śląski	6
2.2 Punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (budynek „Oazy Aktywności”), ul. Wałowa 30, 44-300 Wodzisław Śląski oraz w Gminnym Centrum Kultury, ul. Mikołaja Kopernika 8, 44-350 Gorzyce	7
2.3 Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Urzędzie Miasta Pszów, ul. Pszowska 534, 44-370 Pszów	7
2.4 Punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Centrum Usług Społecznych w Radlinie, ul. Wojciecha Korfantego 87, 44-310 Radlin	8
2.5 Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Rydułtowskim Centrum Kultury „Feniks”, ul. Strzelców Bytomskich 9a, 44-280 Rydułtowy	8
3. Sposób finansowania nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.....	9
4. System nieodpłatnego poradnictwa w liczbach	11
4.1 Ilość porad udzielonych w poszczególnych punktach.....	11
4.2 Charakterystyka spraw, w ramach których udzielano bezpłatnych porad	12
4.3 Charakterystyka beneficjentów	14
5. Edukacja prawna i promocja punktów porad	16
5.1 Edukacja prawna	16
5.2 Promocja punktów porad	17
6. Podsumowanie.....	17

Wprowadzenie

Nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w powiecie wodzisławskim realizowane są na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, zwanej dalej „ustawą”. Zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej realizowanymi przez powiat w porozumieniu z gminami albo samodzielnie.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w punkcie porad w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu podczas dyżuru trwającego co najmniej 4 godziny dziennie, z wyłączeniem dni wolnych od pracy. W przypadku, gdy liczba osób uprawnionych, którym ma zostać udzielona nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, uniemożliwia sprawne umawianie terminów wizyt w punktach na obszarze danego powiatu, czas trwania dyżuru może ulec wydłużeniu do co najmniej 5 godzin dziennie.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym lub
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa powyżej, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowoadministracyjnym, lub
- nieodpłatną mediację, lub
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie

obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

Na wizyty do prawników oraz doradców obywatelskich do wszystkich punktów należy umawiać się telefonicznie pod numerem telefonu 32 412 09 51 (dedykowanym wyłącznie zapisom i obsługiwanym przez pracowników Referatu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi) w godzinach pracy Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim. Wizytę można umówić również poprzez e-mail: pomocprawna@powiatwodzislawski.pl bądź za pośrednictwem strony internetowej www.np.ms.gov.pl.

Nieodpłatna pomoc prawna/poradnictwo obywatelskie przysługuje osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej porady, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej oraz gdy porada dotyczy prowadzonej działalności gospodarczej, oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku (w przypadku osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą), a także oświadczenia dotyczące pomocy de minimis.

1. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Wodzisławskim w 2023 roku – informacje ogólne

Zgodnie z ustawą liczba punktów poradnictwa na terenie danego powiatu odpowiada mnożnikowi, o którym mowa w art. 20 ust. 4 ustawy (liczbę mieszkańców powiatu dzieli się przez 25 000).

W 2023 roku na terenie powiatu wodzisławskiego działało 6 punktów nieodpłatnego poradnictwa. Ustawa przewiduje powierzenie połowy punktów do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Zgodnie z ustawą połowę punktów przeznaczonych do prowadzenia przez organizacje pozarządowe przeznacza się na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Jeżeli liczba punktów przeznaczonych do prowadzenia przez organizacje pozarządowe stanowi liczbę nieparzystą (tak jak w przypadku powiatu wodzisławskiego, gdzie mamy 3 takie punkty), większą o jeden liczbę punktów przeznacza się na świadczenie

nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a mniejszą liczbę punktów – na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Adwokaci oraz radcowie prawni udzielający porad prawnych wskazani byli odpowiednio przez Okręgową Radę Adwokacką w Katowicach i Radę Okręgową Izby Radców Prawnych w Katowicach. Natomiast organizacje pozarządowe, którym zlecono prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zostały wyłonione w otwartym konkursie ofert.

W 2023 roku na terenie powiatu wodzisławskiego funkcjonowało 6 punktów, w których udzielana była nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, w tym:

- 1) cztery punkty nieodpłatnej pomocy prawnej:
 - a) dwa punkty w Zespole Poradni Specjalistycznych w Wodzisławiu Śląskim, to jest:
 - punkt obsługiwany przez radców prawnych wskazanych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Katowicach,
 - punkt obsługiwany przez adwokatów wskazanych przez Izbę Adwokacką w Katowicach,
 - b) punkt w Rydułtowskim Centrum Kultury „Feniks” obsługiwany przez radców prawnych i adwokatów wskazanych przez wyżej wymienione samorządy prawnicze,
 - c) punkt w Urzędzie Miasta Pszów prowadzony przez organizację pozarządową - Fundację Togatus Pro Bono wyłonią w otwartym konkursie ofert;
- 2) dwa punkty nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, prowadzone przez organizację pozarządową - Stowarzyszenie na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „Dogma”, wyłonią w otwartym konkursie ofert, to jest:
 - a) punkt w Centrum Usług Społecznych w Radlinie,
 - b) punkt w Gminnym Centrum Kultury w Gorzycach/Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim - „Oaza Aktywności” (dwie lokalizacje).

Zgodnie z ustawą w jednym lokalu może być usytuowany więcej niż jeden punkt lub jeden punkt porad może być umiejscowiony w jednym albo większej liczbie lokali, do których tytuł prawny posiada powiat lub gmina, w ramach posiadanych zasobów. W związku z czym Powiat, w celu zapewnienia powyższych lokali na potrzeby prowadzenia punktów bezpłatnych porad, zawarł porozumienia z gminami, na terenie których one się znajdowały oraz umowę najmu z Powiatowym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim.

2. Opis poszczególnych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej

2.1 Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w Zespole Poradni Specjalistycznych w Wodzisławiu Śląskim, ul. 26 Marca 164, 44-300 Wodzisław Śląski

Lokal, w którym znajdowały się 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w 2023 roku wynajmowany był na podstawie umowy najmu zawartej dnia 21 listopada 2022 roku pomiędzy Powiatem Wodzisławskim i Powiatowym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Rydułtowach i Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim.

W 2023 roku bezpłatnych porad prawnych w punkcie nr 1 udzielali radcowie prawni na mocy porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu wodzisławskiego w 2023 roku zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Okręgową Izbą Radców Prawnych w Katowicach w następujących godzinach:

- poniedziałek: od godz. 08.00 do godz. 12.00,
- wtorek: od godz. 14.00 do godz. 18.00,
- środa: od godz. 10.00 do godz. 14.00,
- czwartek: od godz. 13.00 do godz. 17.00,
- piątek: od godz. 08.00 do godz. 12.00.

W 2023 roku punkt działał przez 990 godzin. Łączna ilość porad udzielonych w ramach punktu w 2023 roku wyniosła 528.

W 2023 roku bezpłatnych porad prawnych w punkcie nr 2 udzielali adwokaci na mocy porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu wodzisławskiego w 2023 roku zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Izbą Adwokacką w Katowicach w następujących godzinach:

- poniedziałek: od godz. 12.00 do godz. 16.00,
- wtorek: od godz. 10.00 do godz. 14.00,
- środa: od godz. 14.00 do godz. 18.00,
- czwartek: od godz. 09.00 do godz. 13.00,
- piątek: od godz. 12.00 do godz. 16.00.

W 2023 r. punkt działał przez 988 godzin i 15 minut. Łączna ilość porad w 2023 roku udzielonych w ramach punktu wyniosła 523.

2.2 Punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (budynek „Oazy Aktywności”), ul. Wałowa 30, 44-300 Wodzisław Śląski oraz w Gminnym Centrum Kultury, ul. Mikołaja Kopernika 8, 44-350 Gorzyce

Punkt znajduje się w dwóch lokalizacjach: w poniedziałki, wtorki i środy porady udzielane były w „Oazie Aktywności”, a w czwartki i piątki w GCK w Gorzycach. Pomieszczenie w Gminnym Centrum Kultury w Gorzycach, w którym mieścił się punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zostało udostępnione na podstawie porozumienia z dnia 15 listopada 2022 roku zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Gminą Gorzyce.

Prowadzenie punktu zlecono w otwartym konkursie ofert na podstawie uchwały nr 1465/2022 z dnia 13 października 2022 roku Zarządu Powiatu Wodzisławskiego. Zarząd Powiatu Wodzisławskiego rozstrzygnął konkurs i na podstawie uchwały nr 1526/2022 z dnia 29 listopada 2022 roku powierzył Stowarzyszeniu na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „Dogma” z Katowic jego prowadzenie. Wysokość dotacji określona w umowie o realizację zadania publicznego zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Stowarzyszeniem wyniosła 64 020,00 zł (w tym na prowadzenie jednego punktu nieodpłatnego poradnictwa kwota 60 060,00 zł, a na edukację prawną kwota 3 960,00 zł).

Punkt działał w następujących godzinach:

- poniedziałek: od godz. 14.00 do godz. 18.00 („Oaza Aktywności”),
- wtorek: od godz. 10.00 do godz. 14.00 („Oaza Aktywności”),
- środa: od godz. 14.00 do godz. 18.00 („Oaza Aktywności”),
- czwartek: od godz. 14.00 do godz. 18.00 (GCK w Gorzycach),
- piątek: od godz. 10.00 do godz. 14.00 (GCK w Gorzycach).

W 2023 roku punkt działał przez 1002 godziny i 30 minut. Łączna ilość porad w 2023 roku udzielonych w ramach punktu wyniosła 423.

2.3 Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Urzędzie Miasta Pszów, ul. Pszowska 534, 44-370 Pszów

Lokal, w którym mieścił się punkt nieodpłatnej pomocy prawnej został udostępniony na podstawie porozumienia z dnia 15 listopada 2022 roku zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Miastem Pszów.

Prowadzenie punktu zlecono w otwartym konkursie ofert na podstawie uchwały nr 1465/2022 z dnia 13 października 2022 roku Zarządu Powiatu Wodzisławskiego. Zarząd Powiatu Wodzisławskiego rozstrzygnął konkurs i na podstawie uchwały 1526/2022 z dnia 29 listopada 2022 roku powierzył Fundacji Togatus Pro Bono z Olsztyna jego prowadzenie. Wysokość dotacji określona w umowie o realizację zadania publicznego zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Fundacją wyniosła 64 020,00 zł (w tym na prowadzenie

jednego punktu nieodpłatnego poradnictwa kwota 60 060,00 zł, a na edukację prawną kwota 3 960,00 zł).

Punkt działał w następujących godzinach:

- poniedziałek: od godz. 10.00 do godz. 14.00,
- wtorek: od godz. 08.00 do godz. 12.00,
- środa: od godz. 13.00 do godz. 17.00,
- czwartek: od godz. 09.00 do godz. 13.00,
- piątek: od godz. 10.00 do godz. 14.00.

W 2023 r. punkt działał przez 1000 godzin. Łączna ilość porad w 2023 udzielonych w ramach punktu wyniosła 475.

2.4 Punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Centrum Usług Społecznych w Radlinie, ul. Wojciecha Korfanteo 87, 44-310 Radlin

Lokal, w którym mieścił się punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego został udostępniony na podstawie porozumienia z dnia 15 listopada 2022 roku zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Miastem Radlin.

Prowadzenie punktu zlecono w otwartym konkursie ofert na podstawie uchwały nr 1465/2022 z dnia 13 października 2022 roku Zarządu Powiatu Wodzisławskiego. Zarząd Powiatu Wodzisławskiego rozstrzygnął konkurs i na podstawie uchwały nr 1526/2022 z dnia 29 listopada 2022 roku powierzył Stowarzyszeniu na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „Dogma” z Katowic jego prowadzenie. Wysokość dotacji określona w umowie o realizację zadania publicznego zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Stowarzyszeniem wyniosła 64 020,00 zł (w tym na prowadzenie jednego punktu nieodpłatnego poradnictwa kwota 60 060,00 zł, a na edukację prawną kwota 3 960,00 zł).

Punkt czynny był w następujących godzinach:

- poniedziałek: od godz. 13.00 do godz. 17.00,
- wtorek: od godz. 13.00 do godz. 17.00,
- środa: od godz. 09.00 do godz. 13.00,
- czwartek: od godz. 13.00 do godz. 17.00,
- piątek: od godz. 09.00 do godz. 13.00.

W 2023 roku punkt działał przez 1004 godziny. Łączna ilość porad w 2023 roku udzielonych w ramach punktu wyniosła 467.

2.5 Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Rydułtowskim Centrum Kultury „Feniks”, ul. Strzelców Bytomskich 9a, 44-280 Rydułtowy

Lokal, w którym mieścił się punkt nieodpłatnej pomocy prawnej został udostępniony na podstawie porozumienia z dnia 15 listopada 2022 roku zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a Miastem Rydułtowy.

W 2023 roku bezpłatnych porad prawnych w punkcie nr 6 w Rydułtowach udzielali adwokaci i radcowie prawni na mocy porozumień, o których mowa w punkcie 2.1 w następujących godzinach:

- poniedziałek: od godz. 09.00 do godz. 13.00,
- wtorek: od godz. 12.00 do godz. 16.00,
- środa: od godz. 12.00 do godz. 16.00,
- czwartek: od godz. 12.00 do godz. 16.00,
- piątek: od godz. 12.00 do godz. 16.00.

W 2023 roku punkt działał przez 955 godzin i 30 minut. Łączna ilość porad w 2023 roku udzielonych w ramach punktu wyniosła 491.

3. Sposób finansowania nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

Zadania przewidziane w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej finansowane są z budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojewodów przez udzielanie dotacji celowej powiatom.

Wysokość kwoty bazowej, na podstawie której obliczana jest dotacja, określana jest corocznie w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości. W 2023 roku kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadań wynikających z ustawy wynosiła 5500,00 zł. Kwota dotacji stanowi dwunastokrotność iloczynu kwoty bazowej i mnożnika odpowiadającemu liczbie punktów.

W 2023 r. Powiat Wodzisławski na realizację zadań wynikających z ustawy otrzymał dotację w wysokości 396 000,00 zł, na podstawie umowy o przekazanie dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2023 roku zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Wodzisławskim.

Dotacja jest przeznaczana w 91% na wynagrodzenia z tytułu umów zawieranych przez Powiat z adwokatami i radcami prawnymi oraz w przypadku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej - na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, w 6% na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, a w 3% na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej wyłonionej w konkursie do prowadzenia punktu.

Rozliczenie dotacji z tytułu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2023 roku wygląda następująco:

Rysunek 1. Rozliczenie dotacji

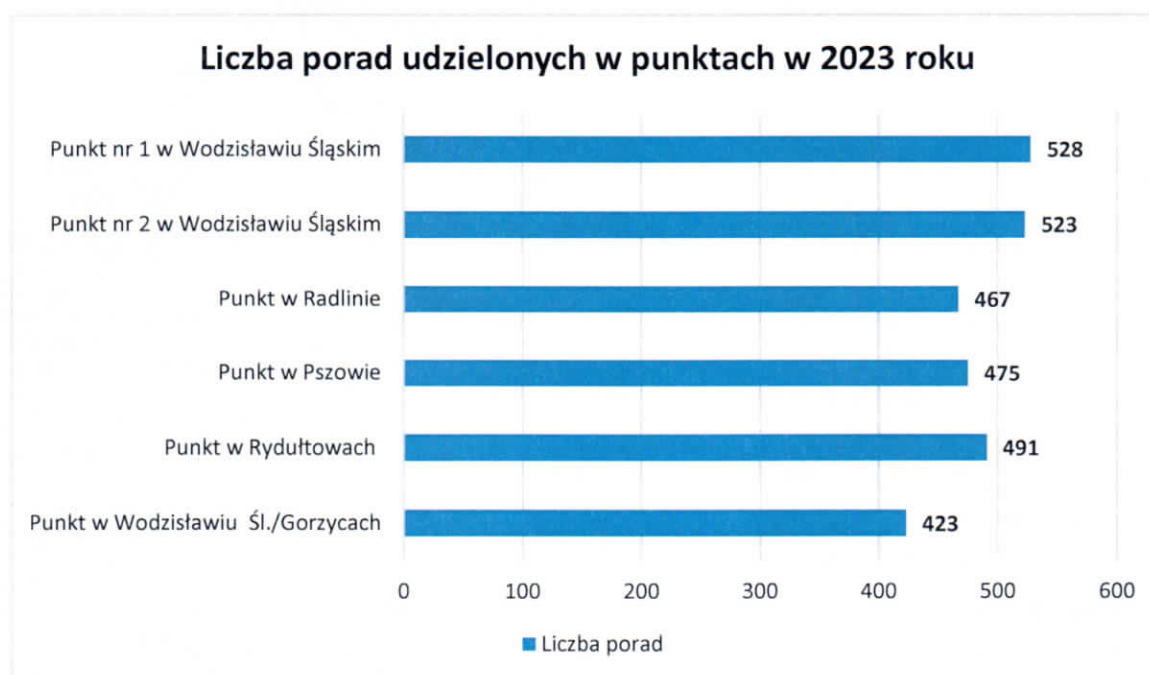
	Środki dotacji z budżetu państwa		
	otrzymane	wykorzystane	różnica
Wynagrodzenia osób w punktach npp/npo (91% dotacji)	360 360,00 zł	355 368,44 zł	4 991,56 zł
<i>Punkty npp prowadzone przez adwokatów i radców prawnych</i>			
Zespół Poradni Specjalistycznych, ul. 26 Marca 164, 44-300 Wodzisław Śl.		59 221,61 zł	
Zespół Poradni Specjalistycznych, ul. 26 Marca 164, 44-300 Wodzisław Śl.		59 117,05 zł	
Rydułtowskie Centrum Kultury w Rydułtowach, ul. Strzelców Bytomskich 9a, 44-280 Rydułtowy		57 156,74 zł	
<i>Punkty npp prowadzone przez organizacje pozarządowe</i>			
Urząd Miasta Pszów, ul. Pszowska 534, 44-370 Pszów		59 842,39 zł	
<i>Punkty npo prowadzone przez organizacje pozarządowe</i>			
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim – budynek „Oazy Aktywności”, ul. Wałowa 30, 44-300 Wodzisław Śl./Gminne Centrum Kultury w Gorzycach, ul. M. Kopernika 8, 44-350 Gorzyce		59 971,31 zł	
Centrum Usług Społecznych w Radlinie, ul. Korfantego 87, 44-310 Radlin		60 059,34 zł	
Edukacja prawna (3% dotacji)	11 880,00 zł	11 880,00 zł	-
Obsługa organizacyjno-techniczna (6% dotacji)	23 760,00 zł	23 752,30 zł	7,70 zł
RAZEM			do zwrotu
	396 000,00 zł	391 000,74 zł	4 999,26 zł

Wysokość dotacji dla Powiatu Wodzisławskiego na zadania wynikające z ustawy w 2023 r. wyniosła 396 000,00 zł, z czego wydatkowano 391 000,74 zł. Z części 91% przypadającej na wynagrodzenia, tj. 360 360,00, wykorzystano 355 368,44 zł. Z części przypadającej na edukację prawną 3%, tj. 11 880,00 zł, wykorzystano całą kwotę. Natomiast z 6% przeznaczonych na obsługę organizacyjno-techniczną, które wyniosło 23 760,00 zł wykorzystano 23 752,30 zł. Niewykorzystana kwota dotacji w wysokości 4 999,26 zł została zwrócona na rachunek bankowy Wojewody Śląskiego.

4. System nieodpłatnego poradnictwa w liczbach

4.1 Ilość porad udzielonych w poszczególnych punktach

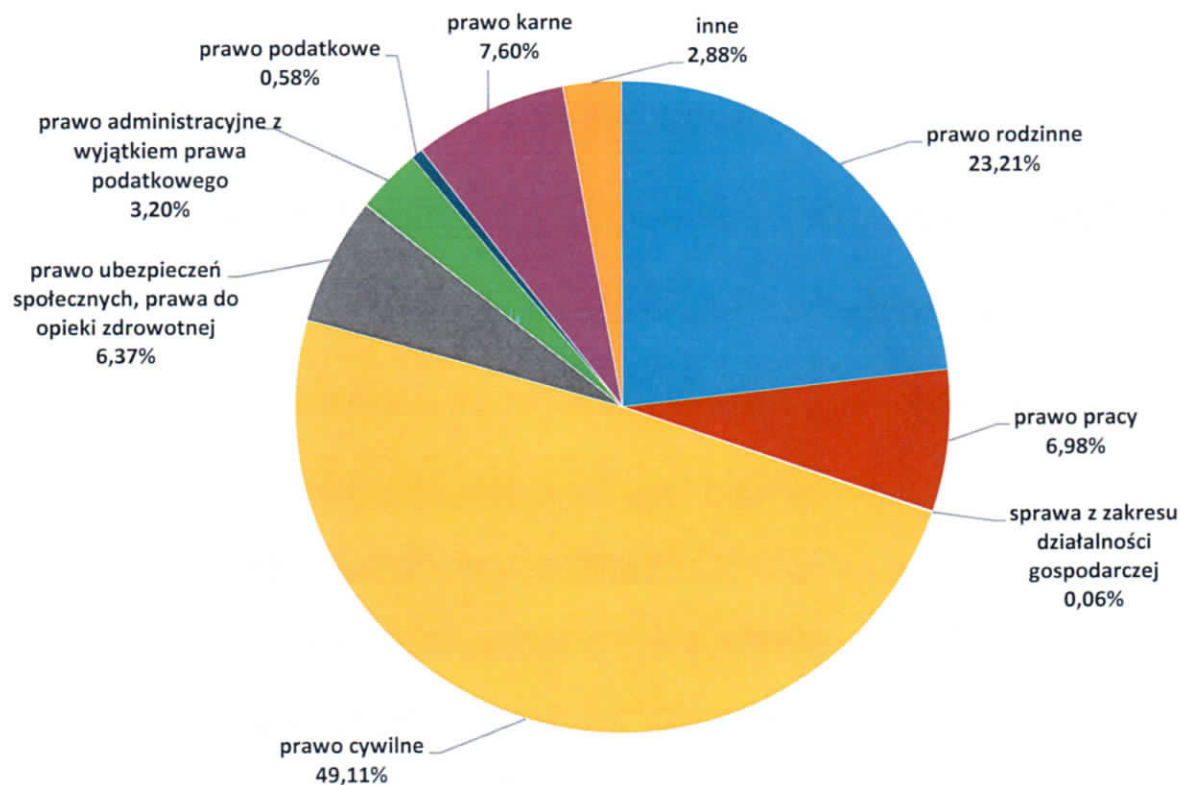
Rysunek 2. Ilość porad w poszczególnych punktach:

- punkt w Wodzisławiu Śląskim obsługiwany przez radców prawnych: 528 porad,
- punkt w Wodzisławiu Śląskim obsługiwany przez adwokatów: 523 porady,
- punkt w Radlinie prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „Dogma”: 467 porad,
- punkt w Pszowie prowadzony przez Fundację Togatus Pro Bono: 475 porad,
- punkt w Rydułtowach obsługiwany przez adwokatów i radców prawnych: 491 porad,
- punkt w Gorzycach/Wodzisławiu Śl. obsługiwany przez Stowarzyszenie na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „Dogma”: 423 porady.

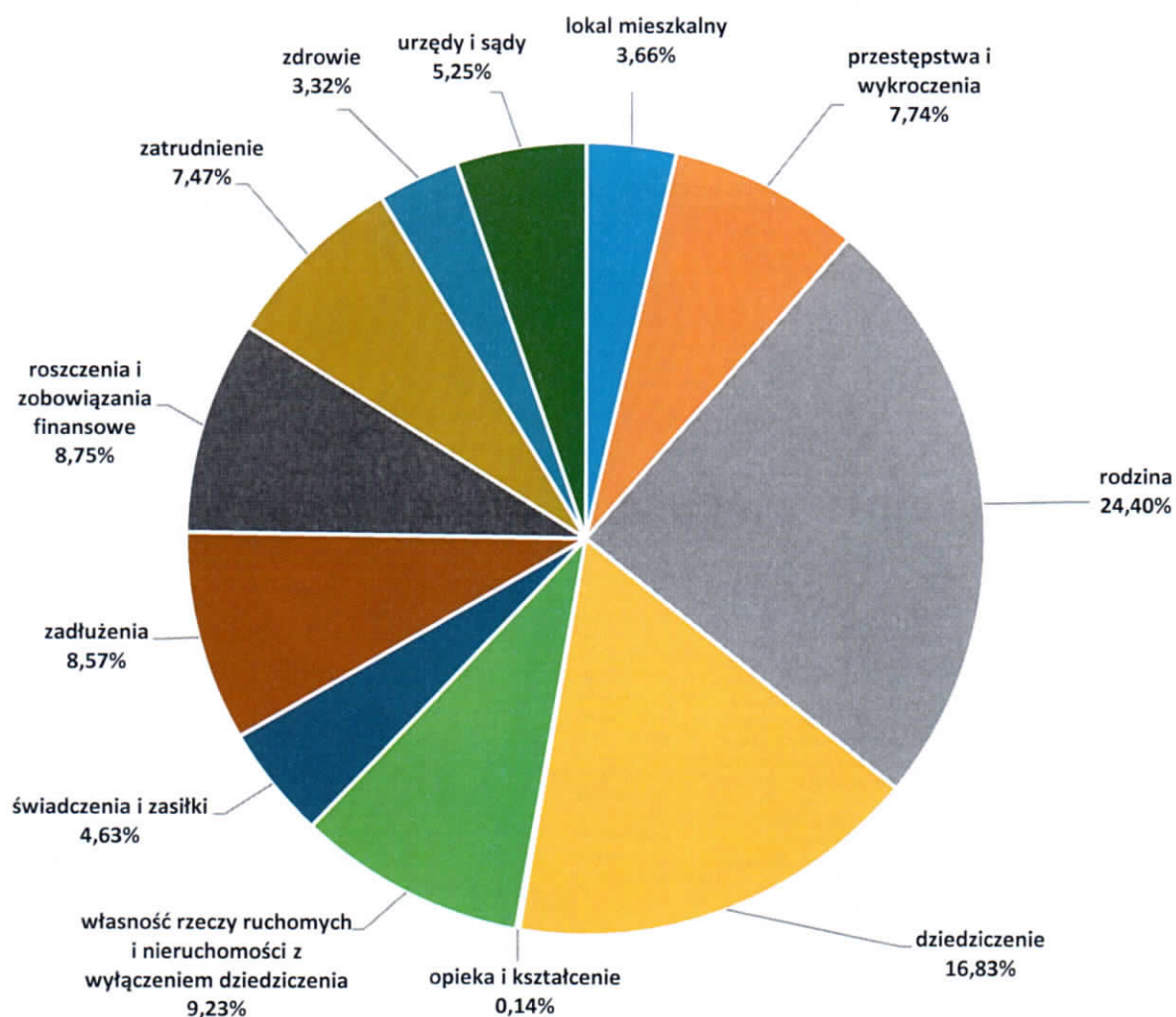
4.2 Charakterystyka spraw, w ramach których udzielano bezpłatnych porad

Rysunek 3. Dziedziny prawa, z których udzielano porad w 2023 roku:

- prawo cywilne: 49,11%,
- prawo rodzinne: 23,21%,
- prawo karne: 7,60%,
- prawo pracy: 6,98%,
- prawo ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej: 6,37%,
- prawo administracyjne, z wyjątkiem prawa podatkowego: 3,20%,
- inne: 2,88%,
- sprawa z zakresu działalności gospodarczej: 0,06%.

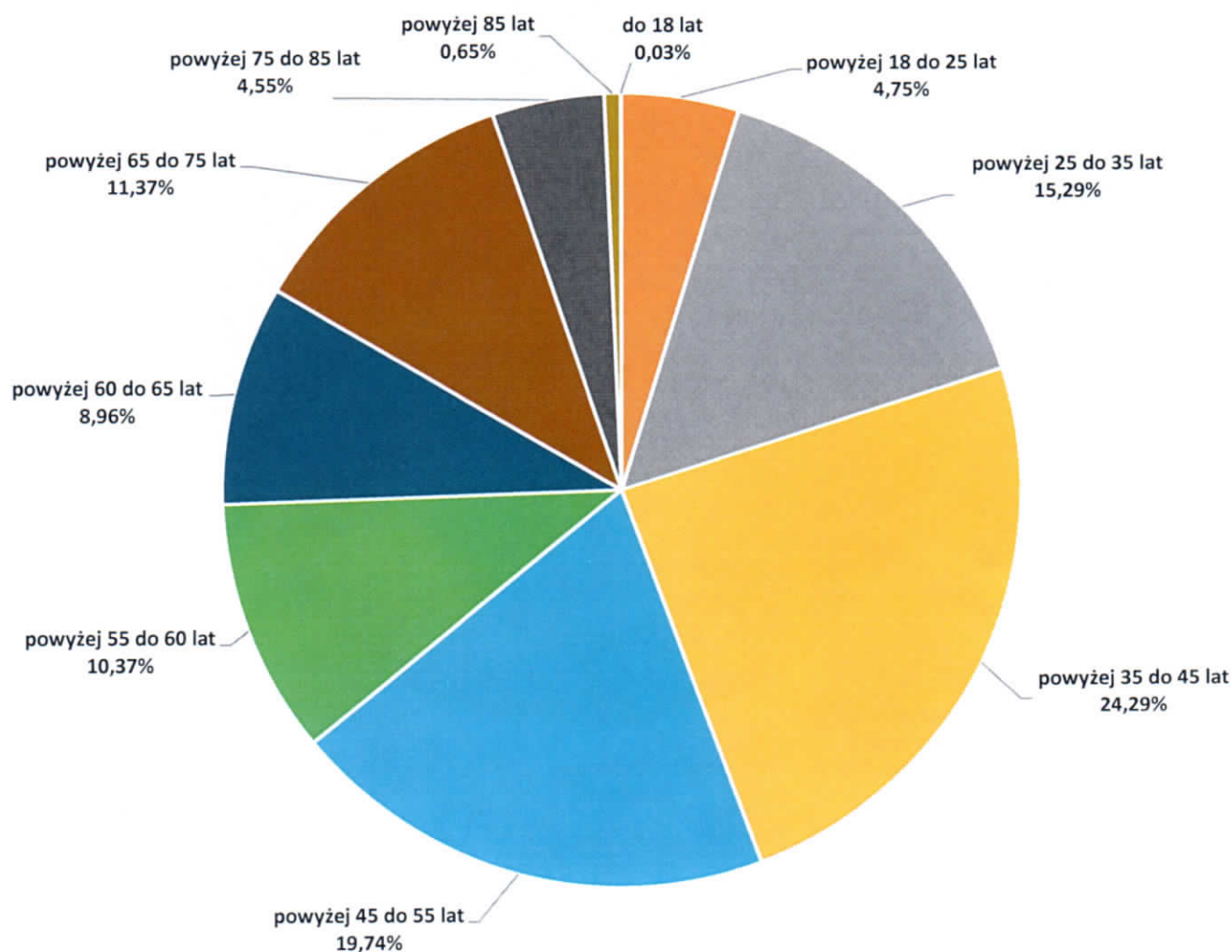
Rysunek 4. Kategorie spraw poruszanych podczas porad:

- rodzina: 24,40%,
- dziedziczenie: 16,83%,
- własność rzeczy ruchomych i nieruchomości z wyłączeniem dziedziczenia: 9,23%,
- roszczenia i zobowiązania finansowe: 8,75%,
- zadłużenia: 8,57%,
- przestępstwa i wykroczenia: 7,74%,
- zatrudnienie: 7,47%,
- urzędy i sądy: 5,25%,
- świadczenia i zasiłki: 4,63%,
- lokal mieszkalny: 3,66%,
- zdrowie: 3,32%,
- opieka i kształcenie: 0,14%.

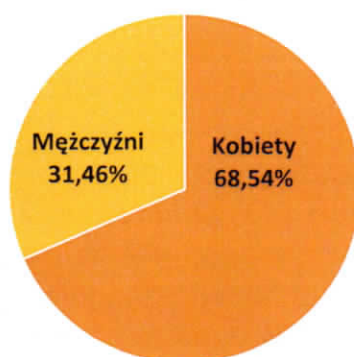
4.3 Charakterystyka beneficjentów

Rysunek 5. Wiek osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego:

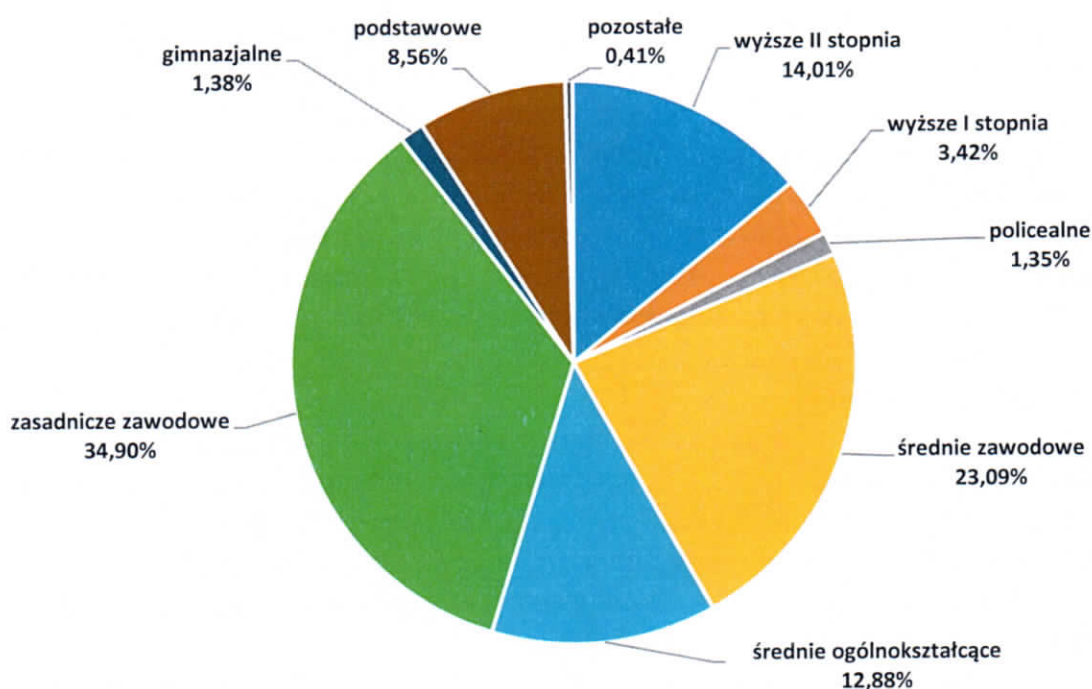
- do 18 roku życia: 0,03%,
- powyżej 18 do 25 lat: 4,75%,
- powyżej 25 do 35 lat: 15,29%,
- powyżej 35 do 45 lat: 24,29%,
- powyżej 45 do 55 lat: 19,74 %,
- powyżej 55 do 60 lat: 10,37%,
- powyżej 60 do 65 lat: 8,96%,
- powyżej 65 do 75 lat: 11,37%,
- powyżej 75 do 85 lat: 4,55%,
- powyżej 85 lat: 0,65%.

Rysunek 6. Osoby korzystające z porad z podziałem na płeć:

- kobiety: 68,54%,
- mężczyźni: 31,46%.

Rysunek 7. Wykształcenie osób korzystających z porad:

- wyższe II stopnia: 14,01%,
- wyższe I stopnia (inżynier, licencjat): 3,42%,
- policealne: 1,35%,
- średnie zawodowe: 23,09%,
- średnie ogólnokształcące: 12,88%,
- zasadnicze zawodowe: 34,90%,
- gimnazjalne: 1,38%,
- podstawowe: 8,56%,
- pozostałe: 0,41 %.

5. Edukacja prawna i promocja punktów porad

5.1 Edukacja prawna

W ramach umowy, którą Powiat zawiera z organizacją pozarządową na prowadzenie punktu powierza się jednocześnie zadania z zakresu edukacji prawnej, realizowane w związku z problemami zgłaszanymi w trakcie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w wymiarze co najmniej jednego zadania na rok na każdy punkt. Wysokość dotacji określona w umowie o realizację zadania publicznego zawartego pomiędzy Powiatem Wodzisławskim a organizacjami pozarządowymi na prowadzenie jednego punktu przez cały rok wyniosła 64 020, 00 zł brutto, z czego 3 960,00 zł z przeznaczeniem na edukację prawną.

W ramach edukacji prawnej organizacje pozarządowe przeprowadziły następujące działania:

- a) opracowanie materiałów edukacyjnych zarówno w wersji multimedialnej jak i w wersji papierowej (między innymi: informatory, biuletyny),
- b) przeprowadzenie wykładów online o tematyce prawnej,
- c) rozwijanie sieci współpracy z instytucjami działającymi na terenie powiatu wodzisławskiego w celu upowszechniania informacji o możliwości skorzystania z nieodpłatnego poradnictwa (m.in. ośrodki pomocy społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły i inne placówki kształcenia, instytucje działające w obszarze kultury, sportu i rekreacji, instytucje działające na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych),
- d) zorganizowanie w lokalnych środkach przekazu oraz mediach społecznościowych kampanii społecznych pn.: „Czarne pułapki listopadowe – nie złap się! – „Black Friday, Black Weeks, Cyber Monday” oraz „Kampania przeciw przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”,
- e) przeprowadzenie przez prawników otwartych wykładów stacjonarnie dla mieszkańców powiatu wodzisławskiego:
 - „Odpowiedzialność karna nieletnich” w I Liceum Ogólnokształcącym im. 14 Pułku Powstańców Śląskich w Wodzisławiu Śląskim,
 - „Małoletni na gruncie prawa cywilnego” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 w Wodzisławiu Śląskim,
 - „Jak nie stać się ofiarą oszustwa” w sali konferencyjnej dworca PKP w Wodzisławiu Śl. dla Stowarzyszenia Wodzisławski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
 - „Rodzina zastępcza – forma opieki nad małoletnim dzieckiem. Prawa i obowiązki” oraz „Przy kawie o prawie – Alimenty – uzyskanie alimentów w tym podwyższenie, obniżenie, wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. Sankcje za uchylanie się od obowiązku

- alimentacyjnego” w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim,
- „Przy kawie o prawie – Prawo spadkowe, dziedziczenie i wydziedziczenie, rozporządzenie za życia i na wypadek śmierci” w Centrum Usług Społecznych w Radlinie,
 - „Przy kawie o prawie – Spadki. Rozporządzenia majątkiem za życia i na wypadek śmierci” w Gminnym Centrum kultury w Gorzycach dla Stowarzyszenia „Senior”.
- f) opracowanie oraz udostępnienie na stronie internetowej edytowalnych wzorów dokumentów prawnych.

5.2 Promocja punktów porad

Na stronie internetowej Powiatu Wodzisławskiego i w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim są specjalne zakładki dotyczące nieodpłatnego poradnictwa, gdzie można uzyskać wszelkie niezbędne informacje, w tym między innymi harmonogram działania punktów i zasady udzielania porad.

Informacje dotyczące funkcjonowania punktów porad były wysyłane również do wszystkich gmin powiatu z prośbą o ich udostępnianie na stronach urzędów, zgodnie z art. 8a ust. 4 ustawy. Ponadto informacje o możliwości skorzystania z punktów nieodpłatnych porad przekazywane były między innymi do jednostek pomocowych z terenu powiatu, a także do Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim. z

W 2023 roku punkty nieodpłatnej pomocy prawnej promowane były również na portalu internetowym Nowiny.pl. Na terenie powiatu wodzisławskiego dystrybuowano kalendarzyki listkowe na 2023 rok promujące punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Kalendarzyki dostarczane były do miejsc użyteczności publicznej na terenie powiatu, w tym do Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim, punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, wydziałów starostwa zajmujących się bezpośrednią obsługą klienta (np.: Wydział Komunikacji i Transportu, Wydział Geodezji, kancelarie). Na przestrzeni roku pracownicy Referatu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi rozwieszali plakaty na terenie całego powiatu informujące o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim.

6. Podsumowanie

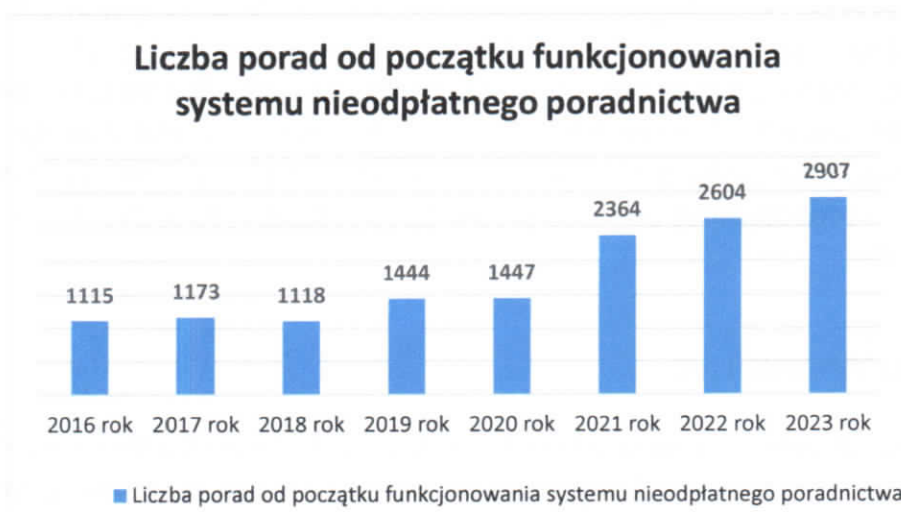
W 2023 roku na terenie Powiatu Wodzisławskiego funkcjonowało sześć punktów bezpłatnych porad, w tym cztery z zakresu pomocy prawnej, a dwa z zakresu poradnictwa obywatelskiego. Trzy punkty prowadzone były na zlecenie Powiatu przez organizacje pozarządowe: Fundację Togatus pro Bono (punkt nieodpłatnej

pomocy prawnej w Pszowie) i przez Stowarzyszenie na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „Dogma” (punkty nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Wodzisławiu Śląskim/Gorzycach i w Radlinie) łączna ilość porad we wszystkich punktach w 2023 roku wyniosła 2907 porad (890 porad w ramach poradnictwa obywatelskiego i 2017 porad prawnych). W 2023 roku w okresie od stycznia do końca czerwca w związku z utrzymującym się stanem zagrożenia epidemicznego nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie udzielane były hybrydowo, czyli osobiście w punkcie lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość - telefonicznie. Osoby chcące skorzystać z bezpłatnych porad miały możliwość wyboru, czy porada ma się odbyć stacjonarnie czy zdalnie.

Od lipca 2023 roku porady udzielane już były wyłącznie stacjonarnie, to jest w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i obywatelskiej. Wyjątek stanowiły porady dla osób ze specjalnymi potrzebami, o których mowa w art. 8 pkt 8 ustawy.

W ciągu ostatnich lat widoczne jest coraz większe zainteresowanie nieodpłatnym poradnictwem w powiecie wodzisławskim (2016 r. – 1115 porad, 2017 r. – 1173 porady, 2018 r. – 1118 porad, 2019 r. – 1444 porady, 2020 r. – 1447 porad, 2021 r. – 2364 porady, 2022 r. – 2604 porady, 2023 – 2907 porad). Wydawać by się mogło, że rok 2022 był rekordowy pod względem liczby porad, głównie ze względu na hybrydowe udzielanie porad, a także w związku z działaniami informacyjnymi skierowanymi do uchodźców z Ukrainy szukających pomocy prawnej. Jednakże w 2023 roku beneficjentom nieodpłatnego poradnictwa udzielono o ponad 300 porad więcej niż w roku poprzednim. Wyraźny wzrost liczby udzielanych porad pokazuje rosnącą popularność systemu nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego, jak również potwierdza skuteczność form promocji realizowanych przez Wydział.

Rysunek 8. Ilość porad od początku funkcjonowania systemu nieodpłatnego poradnictwa

NACZELNIK WYDZIAŁU
Funduszy Zewnętrznych
i Zamówień Publicznych
mgr inż. Katarzyna Lerch